

"Am încercat să le explic părinților mei ce-i viața, un cadou foarte tare. La început supraestimăm cadoul ăsta: credem c-am primit viața veșnică. După aceea îl subestimăm, ni se pare urât, prea scurt, mai c-am fi gata să-l aruncăm. În sfârșit, ne dăm seama că de fapt n-am primit-o cadou, ci doar de împrumut. Și atunci încercăm s-o merităm."

Probabil ca cel mai ridicol lucru pe care l-ar putea face cineva vorbind despre Oscar si Tanti Roz ar fi sa inceapa sa trancaneasca abstract despre "unitatea de stil a cartii", despre structura ei - paisprezece scrisori adresate lui Dumnezeu - ceea ce, nu-i asa, i-ar putea "conferi un alert ritm intrinsec, accelerat progresiv pana la ultimele faze ale naratiunii, unde firul epic se rupe abrupt", despre "melanjul elementului comic cu elementul tragic", despre "straturi schematizate ale viziunii imaginative" si alte mici monstruozitati filologice de prin manuale bune de torturat liceeni. Oscar si Tanti Roz e o carte frumoasa, iar cartile frumoase nu le atingi cu analize clinico-abstracte, asa cum nu pui mana umeda si murdara pe fluturi.

Asadar, Oscar e un pusti de zece ani, cu minte clara, suflet patimas si trup sfarsit de leucemie. Are un cazier format din trei incendieri simultane, ale caror victime au fost pe rand... cainele, pisica si ulterior intreaga casa. E exasperat de lasitatea oamenilor mari, care nu sunt in stare sa-i spuna verde-n fata ca mai are cateva zile de trait. Prietena lui e Tanti Roz, o infirmiera batrana, de o bunatate aproape arhaica, ce stie sa spuna minunate povesti postmoderne in care taramul de lupta e... ringul de wrestling, unde ea a infruntat cu abnegatie si intelepciune tactica mii de luptatoare grase si soioase, cu nume suprarealiste, ca: "Sfarc Regal", "Surorile tasnitoare", "Sarah Trosc Pleosc" sau "Cateaua de la Buchenwald". Tanti Roz e singura care ii spune adevarul micutului, daruindu-i si doua idei de geniu: sa-si traiasca fiecare din ultimele zile ca si cum ar fi zece ani (parcurgandu-si astfel viata pe-repede-inainte) si sa-i scrie cateva epistole lui Dumnezeu, in care inca nu crede.

Ca tot veni vorba de Dumnezeu, e de salutat curajul pe care il are autorul scriind raspicat despre El, in conditiile in care orice natarau contemporan, slujitor de politically-correctness si "libertate de constiinta" i-ar sari la gat (daca n-o fi facut-o deja) pentru un dialog ca urmatorul:

"- ["] Dar despre Dumnezeu nu ti-au povestit chiar niciodata [parintii tai]?

- Ba da. O singura data, cand mi-au spus ca nu cred in el. Ei nu cred decat in Mos Craciun.

- Nu se poate! Chiar asa dobitoci sunt, Oscar, baiete?"

(A nu se intelege ca volumasul de fata ar fi vreun manifest habotnic. Insa, din pacate, cam asa e si in viata: cand esti, ca Oscar, inconjurat de tampiti - atei sau nu, nici ca importa - ai doar doua variante radicale: ori lasi capul in jos si te lasi cotropit, ori incepi sa privesti in sus cu nadejde, detasandu-te fara menajamente de restul lumii).

Pana acum, Dumnezeu s-a vazut prin ochii literaturii intr-o gramada de perspective: ca reper fundamental al existentei, ca o entitate abstracta la care nu poti ajunge, unii au zis ca nu prea exista, altii l-au declarat mort si ingropat, unii au zis ca se cam uita cu binoclul, altii ca e viu-dar-nu-se -prea-mai- intereseaza-de-oameni-si-chiar -daca-s-ar-interesa-in-fond -ce-ne-priveste -pe-noi, in fine... N. Steinhardt, cred ca in Jurnalul fericirii, se intreba ce-ar fi daca pana la urma, inseland inchipuirile abstract-ratacite pe care ni le fabricam despre El, ni s-ar arata exact ca in asa-zisul "imaginar" religios - un simplu batranel cu barba, vesminte albe si largi, cu toiag, care iarta, care mangaie si stie sa zambeasca.

Cam asa e si Dumnezeu caruia ii scrie Oscar - un "Doamne-Doamne"; prietenos, pe care micutul :

1. il intreaba ce cadou ar vrea de Craciun, daca tot e ziua Lui de nastere;

2. il roaga (pe la "20 de ani") daca n-ar putea cumva sa-l ajute sa se casatoreasca cu Peggy Blue care "miroase a alune si pielea ei e fina ca a mea pe partea interioara a bratelor, numai ca la ea e asa pe tot corpul" si care "atunci cand te apropii de ea, e ca si cum ai patrunde intr-o capela";

3. il roaga sa ii faca o vizita (de ce nu?);

4. il apostrofeaza sau il alinta, dupa caz, cu "draga Dumnezeu", "azi nu te iubesc", "te pup, Oscar", "tu esti un tip infatigabil", "te munceai sa aduci zorile. Nu parea sa-ti iasa din prima, dar te straduiai".

Oscar si Tanti Roz nu e doar o naratiune simpatica, despre un copil bolnav, o asistenta batrana si niste scrisorele naive. E suficient sa te departezi putin de poveste (splendid orchestrata, fara indoiala), ca sa iti ramana mesajul, nelinistitor si mustind de mistere: oricare dintre noi poate fi un Oscar cu ceva mai multe zile daruite. Lumea noastra arata ca spitalul lui, cu doctori formalisti, cu minte plata si blocati in aceleasi norme de comportament si scheme de gandire. Prin "spital" se vor gasi intotdeauna doi-trei oameni pentru care merita sa-ti traiesti putinele zile. De la oameni ai sa afli cam cum e cu lumea, cu bucuriile si cu Dumnezeu. Vorbind cu Dumnezeu, cu speranta si curaj, El iti da semne si te invata sa te bucuri cu nesat de viata (chiar si atunci cand ai "90 de ani", cat "avea" Oscar cand L-a redescoperit). Odata dus "in miezul tainei ca sa o cuprind cu mintea", Il mai rogi sa faca asemenea minuni si pentru ceilalti. Ai devenit deja mai bun. Si bun, si batran fiind, precum Oscar la "120 de ani", intelegi ca :

A. din "spital" nu scapi altfel decat cu:

1. prietenie
2. dragoste
3. credinta

B. ...din orice moment al vietii tale poti incepe sa ti-o si traiesti.

O recenzie de: Silviu Man

SURSA:

Bookblog.ro

NOTA: CARTEA SE POATE CUMPARA IN SIGHET DE LA LIBRARIA LUCEAFARUL.